

[Jeppesen (Drusebjerg).]

af driver de Handel udenfor Medlemmernes Kreds som deres egen Handel. Det er et Forhold, som er praktiseret gennem mange Aar, og jeg nævner det ikke, fordi jeg i og for sig har noget imod, at denne Ordning, som ogsaa jeg indrømmer kan have uheldige Sider, bringes til Ophør; men det forekommer mig højst uheldigt, at det sker med eet Slag. Jeg tror, det havde været heldigt at sætte en vis Frist, indenfor hvilken dette Forhold skulde ophøre; saa var dets Ophør ikke kommet til at medføre saadanne Vanskeligheder, som det sikkert mange Steder vil føre med sig.

Jeg indrømmer, at de Forhold, jeg her har fremhævet, ikke har Indflydelse paa hverken min eller mit Partis Stilling til Sagen. Man maa, som jeg sagde før, naar et Lovværk griber saa stærkt ind i forskellige Erhvervs- og andre Forhold, tage det mindre gode med det gode. Ud fra det Synspunkt maa den forholdsvis lempelige Kritik, jeg har fremsat, ses. Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Vedtagelse i det høje Ting.

Elisa Petersen: Jeg kan ikke undlade at beklage en for Kvinderne højst uheldig Bestemmelse i dette Lovforslag. Den er allerede nævnt af flere og findes i Lovforslagets § 3, hvorefter af et Ægtepar kun den ene Ægtefælle kan faa Næringsbevis. Saavel i Kommissionens Forslag som i de af de skiftende Ministre fremsatte Forslag til ny Næringslov har man bestandig som en naturlig Følge af den nye Grundlov stillet Mand og Kvinde lige med Hensyn til Retten til at løse Næringsbrev, det vil sige givet dem begge Ret til at løse Næringsbrev, naar de i øvrigt opfylder Lovens Betingelser. Nu siger den højtærede Minister ganske vist, at Mand og Kvinde efter det foreliggende Lovforslag stilles fuldstændig lige med Hensyn til Erhverv. Ja, paa Papiret, men i Realiteten, i det praktiske Liv, staar jo Manden i de 9 af 10 Tilfælde med Næringsbrev, og Hustruen udelukkes fra at faa et saadant. Vi staar atter her overfor en af Lovgivningens beklagelige ægteskabsopløsende Tendenser. Endelig vil jeg gerne for Klarheds Skyld rette et bestemt Spørgsmaal til den højtærede Minister. Naar to Mennesker, som begge driver Handel, altsaa begge har Næringsbrev, indgaar Ægteskab, agter man saa at fratage den ene Ægtefælle Retten til at drive Næring, eller bibeholder de begge Retten? Det ærede 10de Medlem for 5te Kreds (Johannes Jensen) var inde paa dette Spørgsmaal og

ligeledes Spørgsmaalet om, hvordan Forholdet stiller sig, naar Ægtefæller ikke samlever, f. Eks. hvordan det i saa Tilfælde stiller sig med en Damefrisørindeforretning. Jeg skal ikke uddybe disse Spørgsmaal, men kun udtale, at jeg vilde være højst taknemmelig, om vi maatte faa Svar paa disse Spørgsmaal i Dag, inden vi gaar til Afstemning. De er af stor Vigtighed for mange Kvinder.

Handelsministeren (Hauge): Jeg vil allerførst takke alle Ordførerne for deres velvillige Udtalelser om Lovforslaget. Disse Udtalelser giver mig Haab om at faa Lovforslaget gennemført i denne Rigsdags-samling.

Den ærede Ordfører for Venstre (Johannes Jensen) sagde, og vistnok med nogen Ret, at i Næringslovkommissionen havde den Opfattelse vundet mest Tilslutning, som gik ud paa, at der skulde være størst mulig Næringsfrihed. Det er ogsaa mit Indtryk af Kommissionsbetænkningen og da ikke mindst af det Forslag, som Næringslovkommissionen stillede til den nye Næringslov. Det er ligeledes i nogen Maade rigtigt, som udtalt af det ærede Medlem, at efterhaanden som man i Rigsdagen er kommet til at drøfte Spørgsmaalet, er det modsatte blevet Tilfældet. Det er ogsaa en Erfaring, jeg har gjort. Og naar jeg nu skal udtale mig om, hvad jeg synes bedst om, vil jeg sige, at jeg synes bedst om den friere Luftning, der var i Næringslovkommissionen, og mindre godt om, at man efterhaanden er gaaet over til et noget andet Standpunkt. Jeg beklager, at det ærede Medlem her ikke er af samme Opfattelse som jeg. Det er vel nok saaledes i al Almindelighed indenfor de næringsdrivendes egen Kreds, at efterhaanden som Tiden er gaaet, har de, om jeg saa maa sige, faaet mere og mere Blod paa Tanden, er blevet mere og mere aggressive overfor de Frihedsideer, der har fundet Udtryk i Kommissionsbetænkningen og det Lovforslag, som Kommissionen har udarbejdet, og som igen er blevet forelagt Rigsdagen, af de paagældende Handelsministre. Navnlig har det givet sig Udslag deri, at man forkyndte al Landsens Ulykker, hvis Forholdet blev det, at en Detailhandler kunde have mere end een Butik i samme By.[§] Det har man omtalt som noget ganske forkasteligt, og der har som bekendt været mange Deputationer her derom, endogsaa fra Sønderjylland, hvor man har haft Bestemmelsen om, at man kunde have flere Butikker, indtil Dato. Altsaa ogsaa fra